

Putovanja u prošlosti

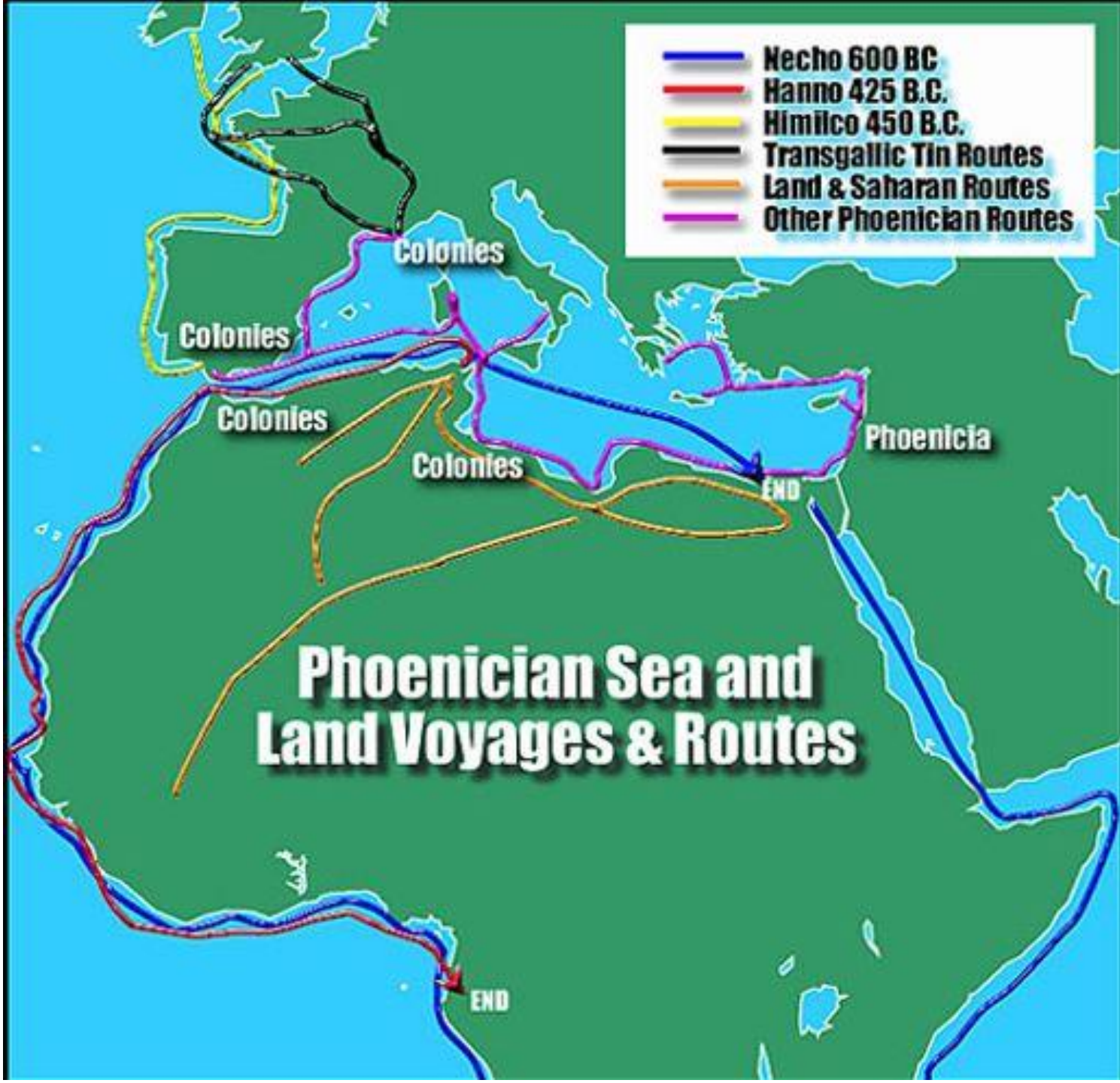
- Čovekova prva putovanja i nisu to bila u pravom smislu te reči - radilo se o migracijama i to prinudnim, zbog surovih klimatskih uslova, neplodnog zemljišta, nepovoljnih prirodnih uslova, netrpeljivih suseda i surovih osvajača

Feničani

- Za razliku od starih Grka koji su pisali o većem broju zemalja nego što su zaista poznavali, Feničani su činili obratno i prećutkivali su neka svoja otkrića da bi kao pravi lukavi trgovci onemogućili konkurenciju
- Danas se zna da su oni bili ti koji su prvi prešli kroz Herkulove stubove i uplovili u Atlantik.

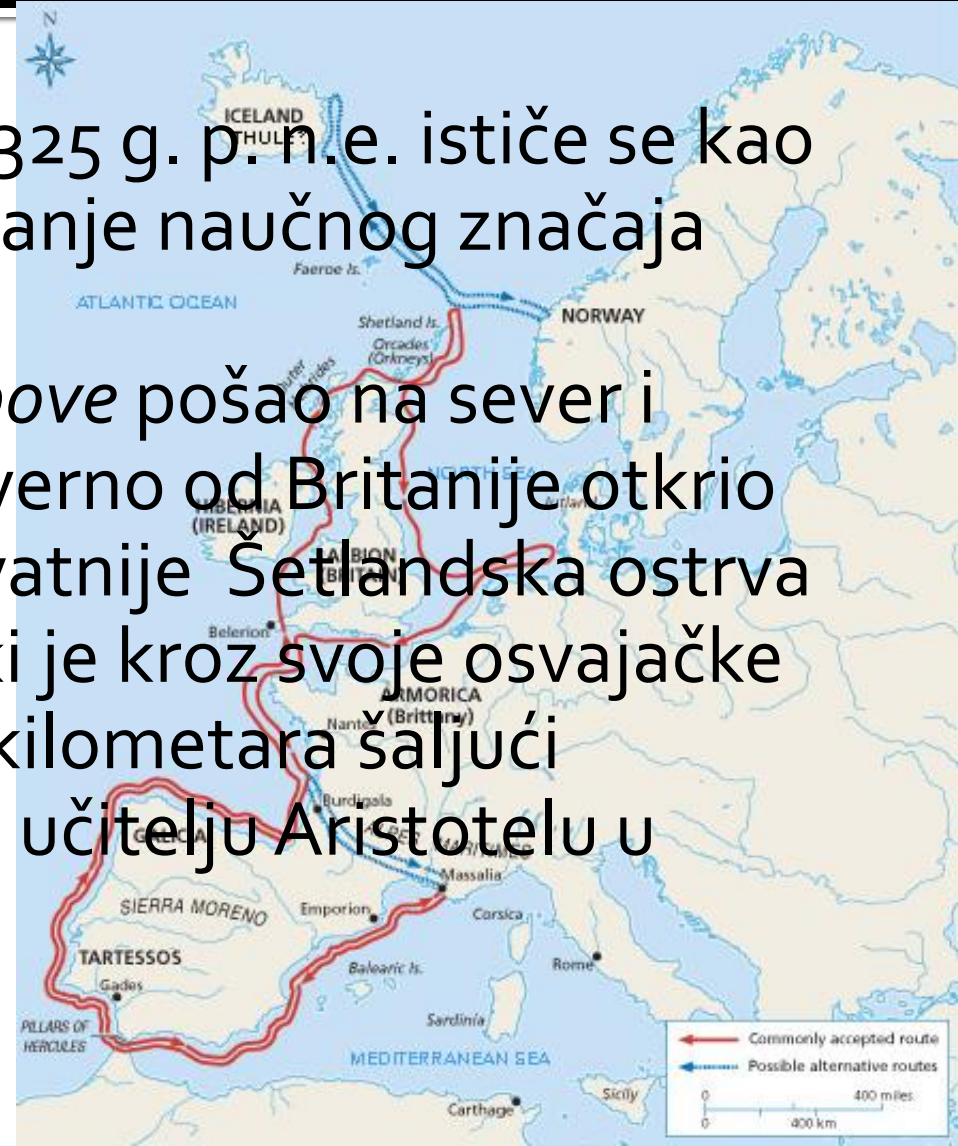
- Necho 600 BC
- Hanno 425 B.C.
- Himilco 450 B.C.
- Transgallic Tin Routes
- Land & Saharan Routes
- Other Phoenician Routes

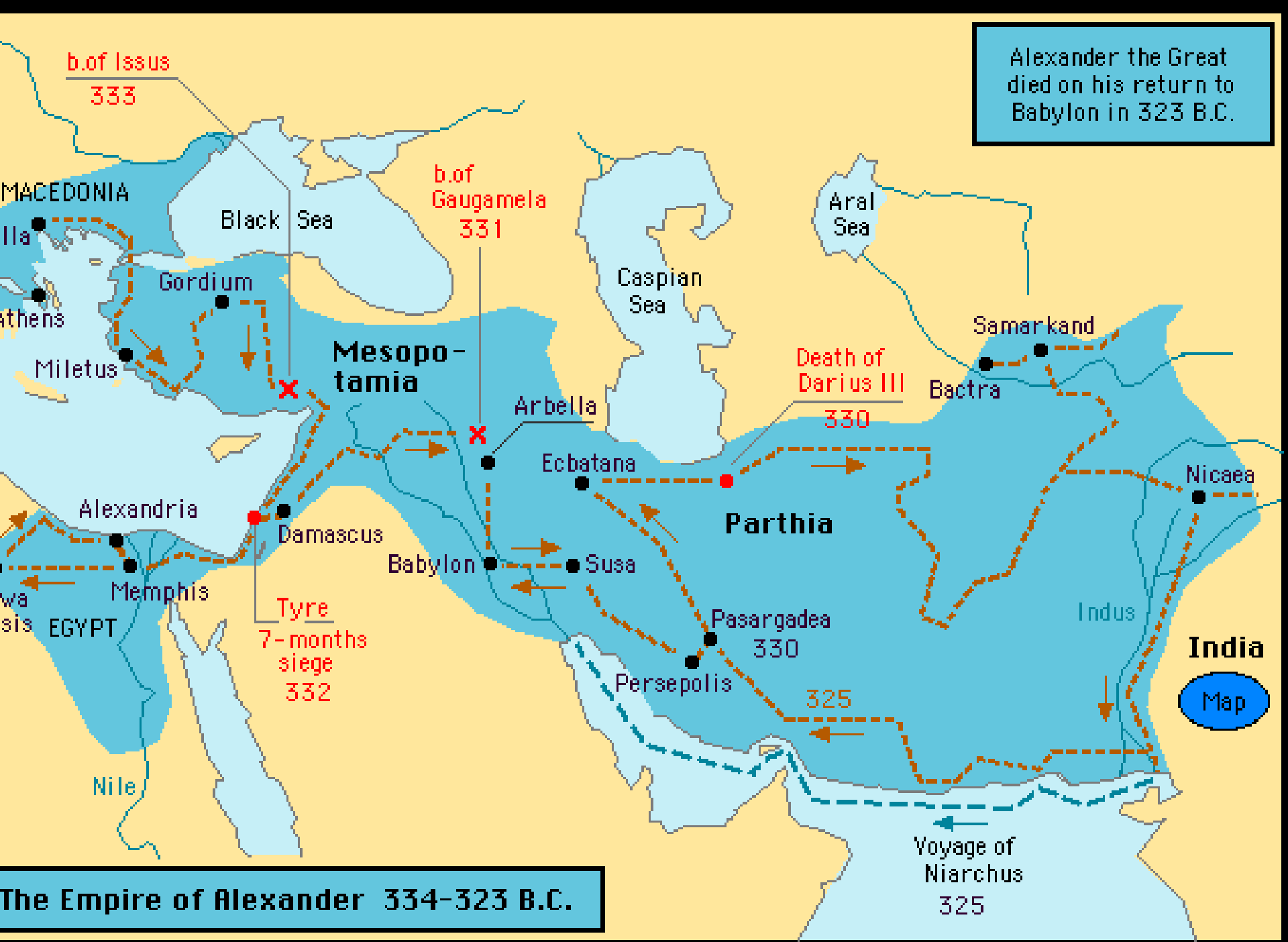

Phoenician Sea and Land Voyages & Routes

Grčka putovanja

- Pitejin put do Britanije 325 g. p. n. e. ističe se kao prvo istraživačko putovanje naučnog značaja svih vremena
- Prošavši *Herkulove stubove* pošao na sever i došao do Britanije a severno od Britanije otkrio je ostrvo Tule , najverovatnije Šetlandska ostrva
- Aleksandar Makedonski je kroz svoje osvajačke pohode prešao hiljade kilometara šaljući mnoštvo uzoraka svom učitelju Aristotelu u Atinu

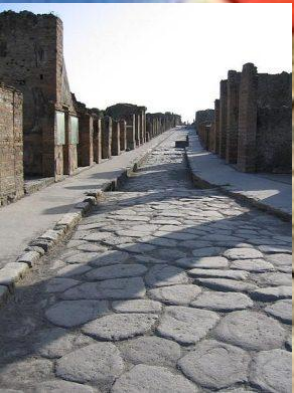
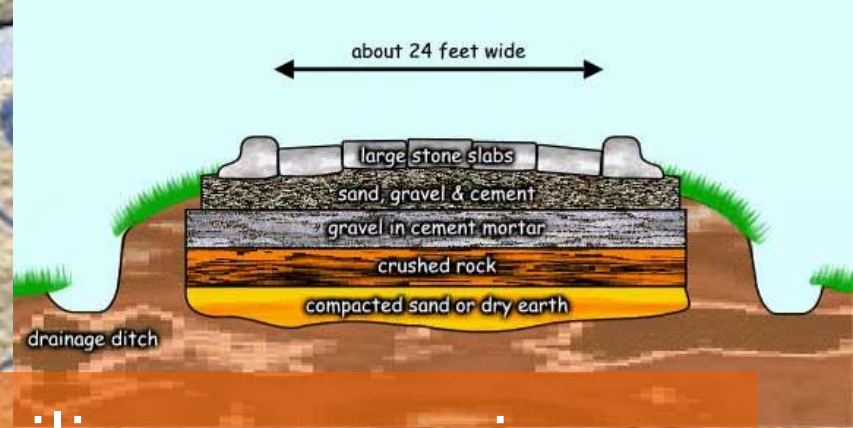
Alexander the Great died on his return to Babylon in 323 B.C.

The Empire of Alexander 334-323 B.C.

Map

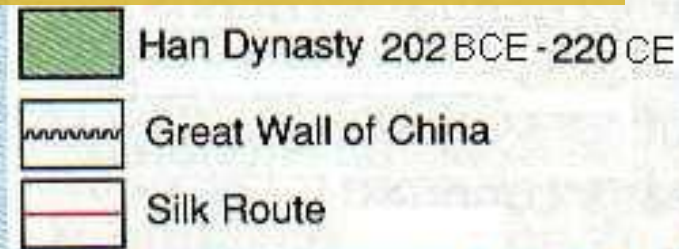
Rimljani

- Rimljani su u Evropi ostavili mnoge svoje tekovine uključivši i sistem puteva koji su okruživali Sredozemlje i pružali se od Mesopotamije do severne Engleske.

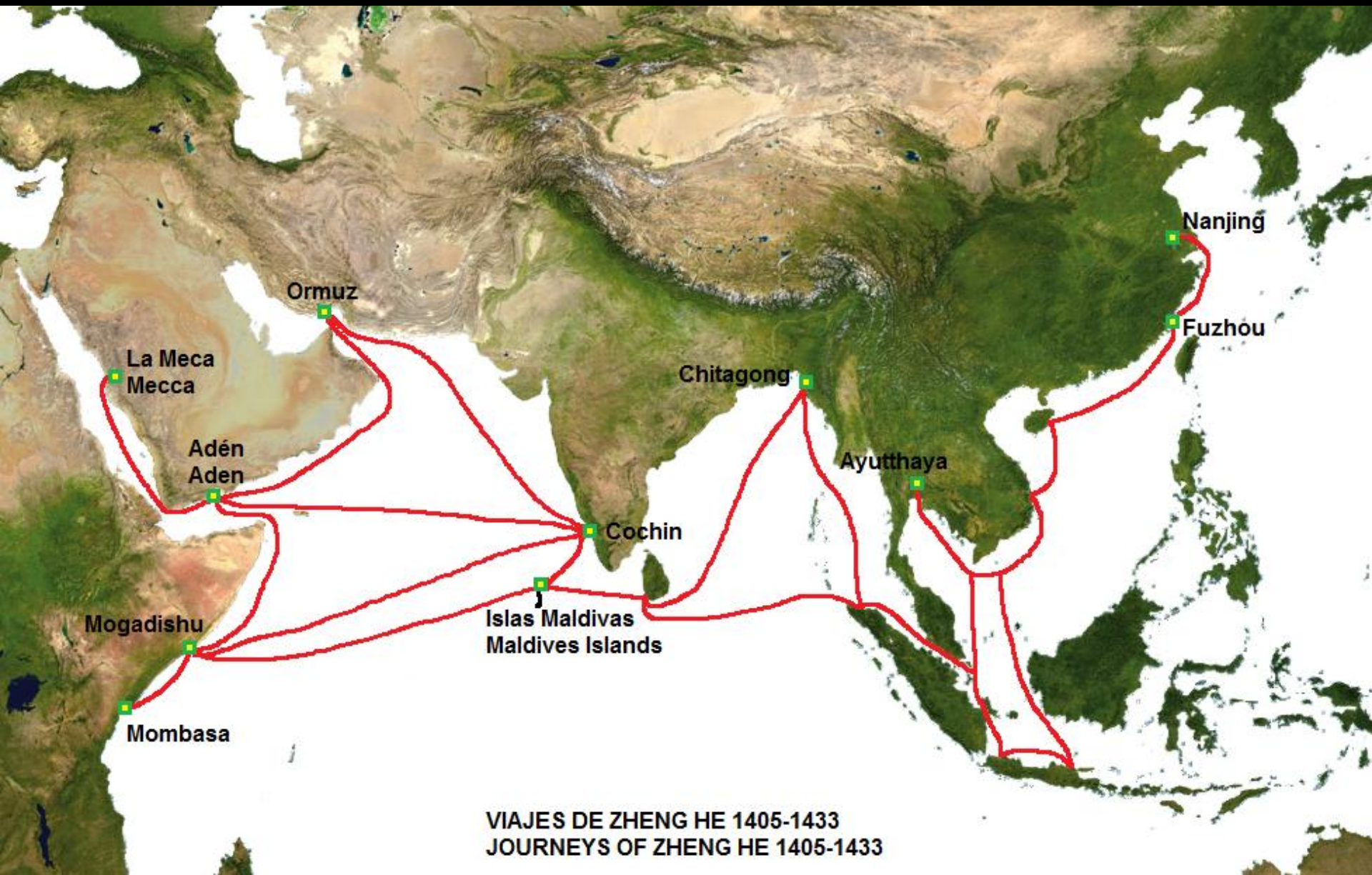

Kina

- U toku II v.p. n.e. Kinesko carstvo je dostiglo vrhunac svog razvoja i pružalo se od Pacifika do Aralskog jezera
- Jedan od njihovih najvećih moreplovaca i istraživača je bio general Ženg He koji je u XV veku plovio do Afrike i Arabijskog poluostrva

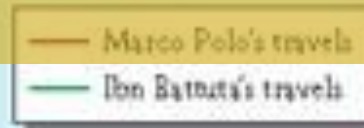

VIAJES DE ZHENG HE 1405-1433
JOURNEYS OF ZHENG HE 1405-1433

Arapci

- Poznati arapski geografi su bili Sulejman (oko 850 god.) i Al Masudi (920. god.) koji je ostavio podatke o putovanjima koja su ga dovela od Španije na zapadu do Turkeстана na istoku.
- Najpoznatiji putopisac bio je Ibn Batuta, Arapin iz Tangera koji je proputovao najmanje 120.000 kilometara i dolazi čak do Kine

Vikinzi

The Viking Voyages

Territories and voyages of the Vikings

Bogdan Giuscă / Wikipedia
2005

Doba velikih otkrića

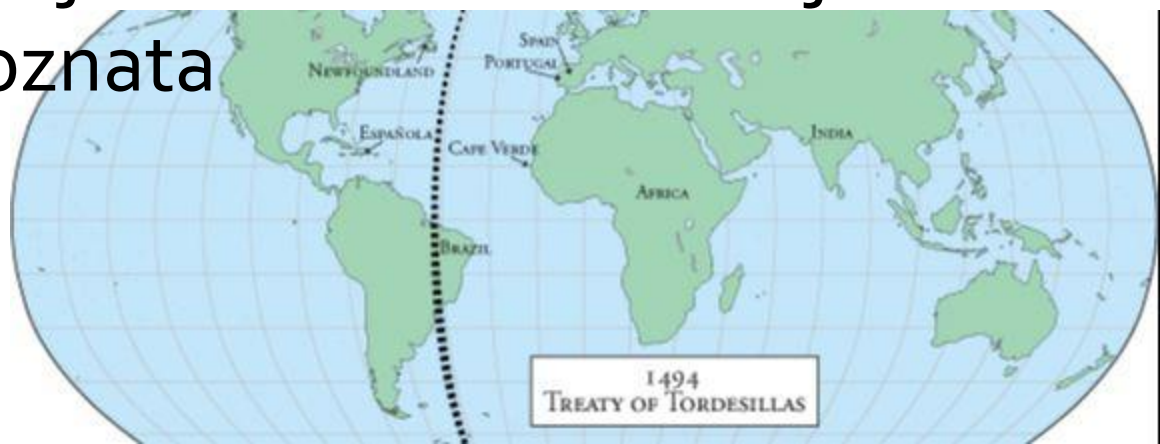
- Većina otkrića do XIII veka obavljena su kopnenim putevima
- Kada su Arapi i Turci stali na put između Istoka i Zapada, evropski trgovci su odlučili da pronađu morski put do Orijenta
- Princ Henrik od Portugala je 1416. godine u Sagresu osnovao *školu za navigaciju* i otkriva Azorska ostrva na putovanju dugom 1300 km.

Diego Kam 1482-1484

- Poznati portugalski kapetan Dijego Kam je putujući otkrio ušće reke Kongo.
- Nastavljač njegovog dela bio je *Bartolomeo Dijaz* koji je iz Lisabona krenuo 1487. godine sa tri broda i na svom putovanju oplovio i Rt dobre nade

- Ugovorom u Tordesiljasu (Tordesillas) 1494. godine papa je podelio svet između velikih rivala Španije i Portugala tako što je u karte ucrtan meridijan kao granicu koja se proteže od južnog kraja Grenlanda do ušća Amazona a da u to vreme nijedna od tih tačaka nije bila sa sigurnošću poznata

Putovanja Kristofora Kolumba

- Svakako najčuvenija "greška" u istoriji velikih pomorskih putovanja i geografskih otkrića je ona koju je načinio Kristofor Kolumbo
- On je 1492.g. u potrazi za zapadnim putem u Indiju naišao na Ameriku
- Isplovio je iz luke Palos sa brodovima *Santa Marija*, *Ninja* i *Pinta* i posle 33 dana od odlaska sa Kanarskih ostrva, ugledao je kopno jednog od Bahamskih ostrva
- Prisvojio ga je za Španiju i dao mu ime San Salvador
- Ukupno je preduzeo 4 ekspedicije ka Centralnoj i Južnoj Americi

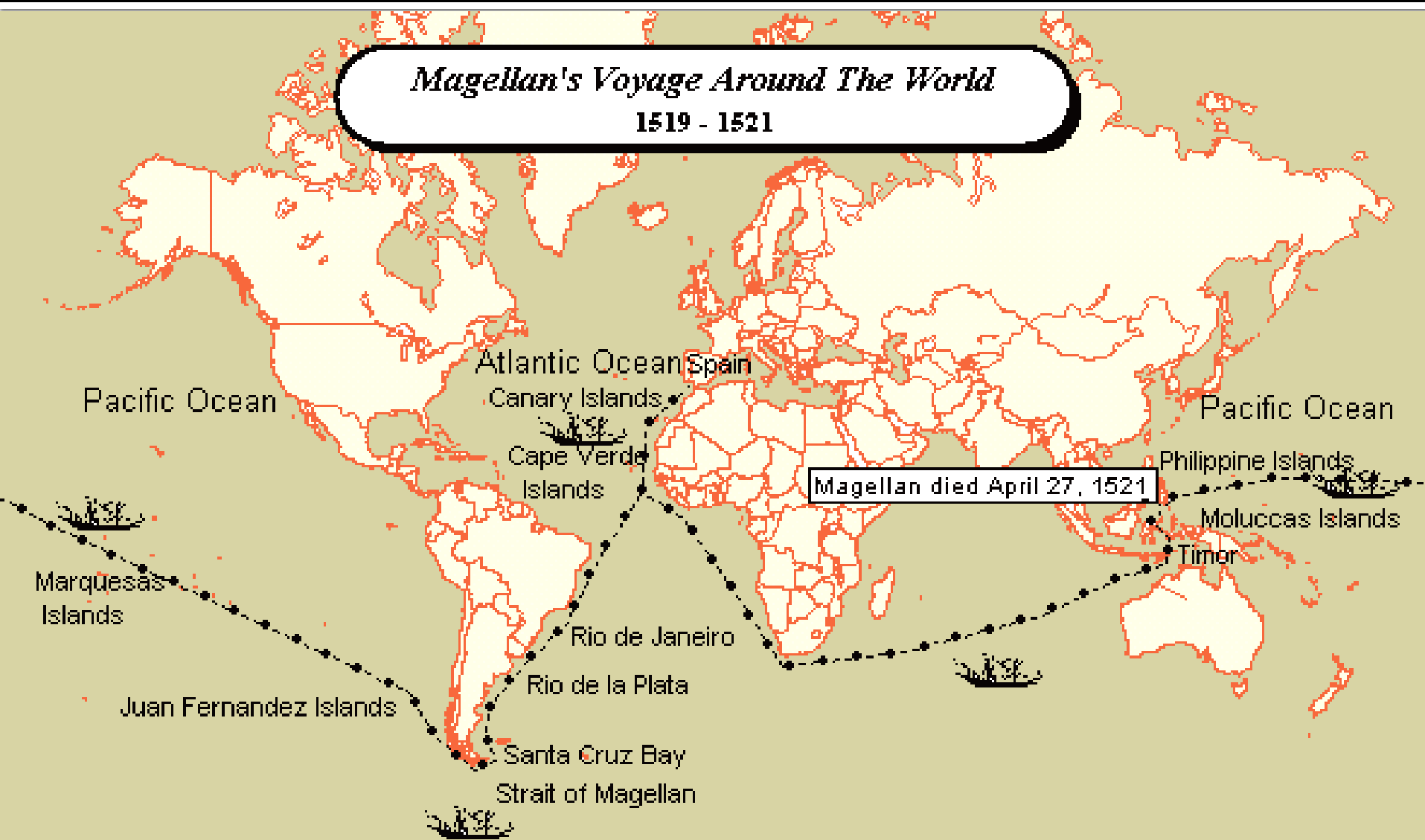
Vasko de Gama

- *Vasko de Gama* 1497.g. plovi sa 180 ljudi na četiri broda prešavši 40.000 km
- Prvo mesto na obali na koje se iskrcao nazvao je Zalivom Svete Helene na oko 1200 km. severno od Rta dobre nade.
- Zatim je otplovio 1300 km. na sever uz potpuno nepoznatu obalu gde se u Kelimanu susreo sa istočnom civilizacijom.
- Time je Portugal postao neosporan gospodar morskih puteva.
- Godinu dana kasnije kao nastavljajući njegovog poduhvata isplovio je kapetan Pedro Kabral koji je na svom putovanju naišao na obalu Brazila i tako je osvojio jedan deo Južne Amerike

Medieval Trade Routes

Magelanov put oko sveta

Terra Australis

- Evropski geografi podstaknuti Magelanovim izveštajima o zemlji južno od Ognjene zemlje, a i na temelju izveštaja drugih istraživača, zaključili su da postoji simetrična raspodela kopna severno i južno od ekvatora, pa su nacrtali veliki zamišljeni kontinent i nazvali ga *Terra Australis* i *Terra Inkognita*.
- 1606. godine u zaliv Karpentarija na severnoj obali Australije uplovio je brod "Dajfken" sa holandskom posadom što je bilo i otkrivanje Australije.
- Kapetan Abel Tasman 1642. godine sa dva broda poslat je da otkrije nešto više o velikom kopnu koje su počeli nazivati Nova Holandija.
- Ekspedicija je otišla predaleko na jug tako da je promašila Australiju, ali je došla do zapadne obale Tasmanije kojoj su dali ime Van Dimenova Zemlja.
- Onda su otplovili na istok do zapadne obale Južnog ostrva Novog Zelanda.